

Egyházi és világi besorolások megfeleltetése

Buddhista		a besoroláshoz szükséges tulajdonságok sorszáma	páli/szanszkrit	tibeti	Egyenértékű főiskolai besorolás
besorolás	száma				
Dharma-mester	6–10	1., 2., 4., 5., 6., és további 1–5 a felsorolt tízből	ácsárja (páli: ácsarija)	lopön (gese)	Főiskolai tanár
Dharma-tanár	5	1., 2., 4., 5., 6.	guru (páli: garu/guru)	láma (gese)	Docens
Dharma-tanító	3	1., 2. és 4., plusz bármelyik negyedik a felsorolt tízből	uppádhjája (páli: upaddzshája)	khenpó (gese)	Adjunktus
Dharma-barát	2	1. és 2., plusz bármelyik harmadik a felsorolt tízből	kaljána mitra (páli: k. mitta)	senyen	Tanárségéd

A máig fennmaradt buddhista hagyományokban a legkülönbözőbb végzettségek és tisztségek használatosak, ezekre tekintettel, a közös indiai alapokra támaszkodva dolgoztuk ki a saját képzésünkre vonatkozó elnevezéseket. Eközben természetesen elismerjük a többi irányzat hasonló végzettségeit, és minden egyes felmerülő esetben analógiákat keresve igyekszünk azokat saját besorolásunknak megfeleltetni.

A fogadalmakkal és a szerzetességgel kapcsolatos tisztségekben a közösség, illetve ezen belül, a tanítók, a szerzetesek, a világi gyakorlók közössége, vagy a mindkettőt felölelő teljes Szangha dönthet. A mi meghatározásunk tartalmi meghatározás, amit modern megfogalmazásban használunk.

Alapja a Mahájána-szútrálamkára, mely szerint az ideális tanítómesternek a következő tíz tulajdonsággal kell rendelkeznie. (A szöveg Aszanga egyik művére – Ratnagótravibhága 93.3–9, tibeti: sde dge bstan 'gyur phi 120b1–3 – támaszkodik, melyben leírta a „Tanító”, azaz Buddha 18 ismérvét.)

1. Szerény, mert fegyelmezettsége nála magasabb, belső szinten élő erkölcs gyakorlásának eredménye.	
2. Nyugodt, mert összpontosítása magas szintű, tudata lecsendesedett.	
3. Békés, mert bölcsessége a négy nemes igazság, a két igazság és többi buddhai tanítás magas szintű felismeréséből származik.	
4. Gazdag a Buddhától ráhagyományozódott tanításokban, vagyis jól ismeri Buddha tanításainak mind a három gyűjteményét.	*
5. Úgy látja a dolgokat, ahogyan azok vannak. Sokan ezt úgy fogalmazzák meg: „megértette az ürességet, képes a jelenségeket és azok ürességét közvetlenül, egyszerre látni.”	
6. Képzettebb a tanítványainál.	*

7. Tanítása meggyőző, megfelelő módon, helyes kifejezésekkel, stílusban és hangvételben tudja ismereteit átadni. Tanításaiban igazodik a körülményekhez, tanítványai képességéhez és tudásszintjéhez.	*
8. Együttérző, jóindulatot és megértést tanúsít tanítványai és az összes érző lény iránt. Mentés az én-központú világi befolyásoktól: cselekedeteit nem a hírnév és a dicséret iránti vágy, vagy anyagi érdek, hanem az együttérzés vezérli.	
9. Fáradhatatlanul és önzetlenül törekszik vállalt feladata teljesítésére.	(*)
10. Nem bántódik tanítványa értetlenségén vagy nehéz felfogásán, nem fárad bele a magyarázatok többszöri ismétlésébe, illetve nem szegi kedvét a tanítvány elbizonytalanodása, elszomorodása, vagy távozásá.	*